

SPRAWOZDANIE

z czynności Towarzystwa lekarskiego krakowskiego w roku 1899.

I.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa lekarskiego krakowskiego w roku 1899

przez

Sekretarza stałego Doc. Dra Fr. Sroczyńskiego.

Lista członków czynnych Towarzystwa naszego zwiększyła się w ciągu ubiegłego roku o 20 nowych członków; ubyło natomiast 6 przez opuszczenie Krakowa, 1 przez śmierć, 1 przez przeniesienie w poczet członków korespondentów. Wśród członków honorowych ubył przez śmierć śp. Józef Majer, najstarszy z członków założycieli Towarzystwa. Tak więc z końcem grudnia r. 1899 liczyło Towarzystwo: Członków honorowych 14, czynnych 128, korespondentów 54, razem 196 członków.

Posiedzeń odbyło Towarzystwo ogółem 17, z tych 2 administracyjne. Na posiedzeniach zwyczajnych odbyły się następujące wykłady i demonstracje:

1—II. Kol. Maks. Rutkowski przedstawił 8 chorých po laparatomii z rozmaitych przyczyn.

Kol. prof. Bujwid zdał sprawę z doniesień Gosia i Abby o nowym sposobie wykrywania arsenu zapomocą pleśniowca.

14—II. Kol. Baurowicz przedstawił 2 przypadki twardzieli z kliniki laryngologicznej podając zarazem wyniki leczenia na mocy spostrzeżeń rozmaitych na 84 przypadkach oddziału prof. Pieniżka.

Kol. Spira mówił o nerwobólu usznym.

1—III. Kol. Lewkowiec przedstawił 3½ letniego chłopca zwrózoną wadą pępka, u którego z przetoki pępkowo-jelitowej wydobyto kilka glist.

Kol. Bier omówił nowsze sposoby odkażania przestrzeni okazując przyrządy formalinowe Krehla, Trillata, Aronsohna i Lingnera.

15—III. Kol. Latkowski odczytał rzecz o wpływie wody maryenbadzkiej na trawienie.

5—IV. Kol. Herman Hirsch przedstawił przypadek akromegalii u 30-letniej kobiety. Kol. Droba przedstawił szereg przypadków po laparatomii wykonanej w klinice chirurgicznej przez kol. Rutkowskiego. Kol. Maleszewski wygłosił rzecz o działaniu wody Karlsbadzkiej na krążenie.

19—IV. Kol. Doc. Sroczyński przedstawił chorego z gruźlicą spojówki powiek tudzież fałdu półksiężycowatego.

Kol. prof. Pieniżek przedstawił przypadek porażenia mięśni rozwierających głośnie i podniebienia miękkiego, połączonego ze znieczuleniem krtani i połyku jak się zdaje na tle przebytej dyfteryi.

Kol. Reiss przedstawił szereg przypadków z kliniki chorób skórnych i wen. a mianowicie: 1. okaz wrzodu na części pochwowej macicy; 2. chorego z »favus turrisformis«; 3. przypadek »herpes tonsurans vesiculosus« wreszcie kombinację wysypki kiłowej z łuszczycą.

Kol. Gliński okazał preparat anatomiczny z zatorami zgorzelinowemi śledziony i mózgu, gdzie prócz przebytego zapalenia płuc nie można było wykazać innej przyczyny dla zatorów zakaźnych w ustroju.

3—V. Kol. Doc. Ciechanowski okazał szereg preparatów anatomo-patologicznych, z których pod względem klinicznym 2 zwłaszcza zasługują na wyszczególnienie: 1. okaz raka macicy z krwotokiem do nienaruszonego pęcherza; 2. okazy anatom. z przypadku ropnicy ogólnej, której punktem wyjścia zapalenie ropne okostnej po usiłowaniu wyrwania zęba.

Kol. Borzęcki okazał syfon francuski do podręcznego wytwarzania wody sodowej z naboji wypełnionych zgęszczonym kwasem węglowym.

Kol. Czaplinski z N. Sącza, jako gość, zdał sprawę z 3 przypadków laparatomii wykonanych przez siebie w szpitalu N. Sąddeckim, nadto okazał wykonany w Sączu stół opar. wedle Rydygiera. Kol. Rutkowski przedstawił 1. chorego po wycięciu mięsaka jamy nosogardłowej sposobem Partscha, 2. przypadek po wycięciu woreczka żółciowego z powodu kamyków i ropnia woreczka, 3. przypadek po laparatomii z powodu uwięźniętej przepukliny udowej, 4. przypadek nerki wędrującej wyleczony przez wykonanie przyszycia nerki sposobem Obalińskiego.

17—V. Kol. Doc. Sroczyński przedstawił zmiany gruźlicze w tęczówce królika, któremu przed 4 tygodniami wszczepił do przedniej komórki wycinki ze zmienionej chorobowo spojówki w przypadku przedstawionym 19 kwietnia.

Kol. Gliński przedstawił 1. preparat trzustki dodatkowej między warstwami żołądka, 2. preparat przepukliny pępowinowej, 3. preparaty mięsaka wychodzącego z gruczołu tarczycowego z przerzutami w płucach. Kol. Kędzior przedstawił z kliniki Rady Dworu prof. Kroczyńskiego, 1. 2 przypadki hysterycznej astazy i abazy,

2. 2 przypadki nerwie żołądka wreszcie 3. 2 przypadki wządu rdzenia pacierzowego u kobiet.

Kol. Doc. Ciechanowski przedstawił preparat czaszki i mózgu z przypadku t. z. późnego udaru mózgowego na tle urazu.

7—VI. Kol. Doc. Rutkoswki zdał sprawę z kilku operacyj wyjęcia ciał obcych z narządu moczościowego, nadto okazał nerkę zropiałą na tle kamyczka miedniczki operacyjnie wydobyte tudzież woreczek żółciowy zropiały skutkiem kamieni.

Kol. prof. Ciechanowski okazał 4 rzadsze preparaty anatomo-patologiczne, przyczem wyjaśnił szczegółowo znaczenie i powstanie zmian.

21—VI. Kol. Rutkowski przedstawił 1 chorego po gastroenterostomi z powodu raka odźwiernika sposobem Eiselsberga, 2. kostkę wyjętą zapomocą esophagtomia externa z przelyku chorego po uprzednim rozpoznaniu miejsca uwięzgnięcia zapomocą zdjęcia rengenograficznego. Kol. Gliński okazał 1. preparat z ogniskiem gruźliczem w mięśniu sercowym, 2. zdał sprawę z anatomo patologicznych zmian w oskrzelach opłucnej wywołanych zaksztuszeniem się kostką, 3. okazał preparat zniekształcenia tchawicy szabłowatego jak się zdaje wrodzonego. Kol. Raczynski wygłosił rzecz w sprawie gruźlicy u dzieci.

4—X. Kol. prez. Pieniążek omówił sprawę »leczenia operacyjnego zwożeń tchawicy«.

18—X. Kol. prezes Pieniążek przedstawia 2 przypadki gruźlicy krtańi po usunięciu utworów gruźliczych zapomocą laryngofissyi. Kol. prof. Browicz podał wynik dochodzeń swych nad wchłanianiem krwinek czerwonych przez komórkę wątrobową, jakoteż o drogach odżywczych w komórce wątrobowej poczem rzecz objaśnił obrazami w projekcyi elektrycznej.

8—XI. Kol. Borzęcki przedstawił chorego z mycosis fungoides przyczem omówił zapatrywania na istotę tej choroby. Kol. Krzysztalowicz wygłosił rzecz o leczeniu liszaja żrącego metodą Unny na podstawie własnych prób przy równoczesnej demonstracyi chorych.

22—XI. Kol. Doc. Sroczyński przedstawił chorego, wyżej już wspomnianego, wyleczonego z gruźlicy spojówki przez dokładne wycięcie ognisk schorzałych i wypalenie ubytku galwanokauterem. Kol. Gertler demonstrował termostat podręczny zbudowany na zasadzie termoforów.

6—XII. Kol. prof. Ciechanowski przedstawił okaz tętniaka lewej półkuli mózgu usadowionego przy tylnym końcu torebki wewnętrznej. Kol. Sternbach przedstawił chorego z oddziału prof. Zarewicza z liszajem żrącym formy przerostowo-brodawkowej. Kol. Doc. Baurowicz przedstawił chorego z rozległymi zmianami w jamie nosowej i nosogardzielowej na tle twardzieli, tenże okazał następnie nowszy przyrząd do intubacyi z modyfikacją Baera, tudzież nożyki pierścieniowe Beckmana do wycięcia migdałka trzeciego.

Rok więc ubiegły jak na 15 posiedzeń zwyczajnych nie pozostał w tyle za innemi latami, wykazuje bowiem 38 odczytów włącznie z całemi seryami demonstracyi. Ilości i wartości materiału naukowego nieodpowiadała niestety w równej mierze frekwencya członków, co być może było następstwem częstej zmiany lokalu naszych posiedzeń. Nie posiadając własnego lokalu zmuszonym było Towarzystwo korzystać z gościnności różnych zakładów uniwersyteckich, zwłaszcza od czasu, gdy skutkiem zeszlórocznego rozporządzenia senatu utraciliśmy prawo odbywania posiedzeń w sali Śniadeckiego. Dzięki jednak uprzedzającej uprzejmości prof. Szajnochy za zgodą Senatu znaleźliśmy znowu na czas niekreślony dach gościnny w pięknej sali instytutu geologicznego. Może ta niepokieszająca historia naszego tułactwa zdoła rozbudzić wpośród ogółu członków żywsze zainteresowanie się sprawą budowy własnego domu, która tak mało dotąd zyskała moralnego i materialnego poparcia. Chcąc w tej sprawie zrobić pierwszy krok zbliżający nas zrealizowaniu naszego celu przestał komitet jeszcze za przewo-

dniectwa prof. Jakubowskiego prośbę do Rady miejskiej o odstąpienie bezpłatne stojącego nieużytkiem gruntu na rogu ul. Kopernika i Radziwiłłowskiej. Niestety po półrocznem przeszło milczeniu nadeszła w miesiącach wakacyjnych odpowiedź odmowna, mimo że w radzie tej zasiada tylu lekarzy będących naszymi członkami.

Z uchwał ważniejszych komitetu, a względnie pełnego Towarzystwa przypomnieć godzi się, że po sympatycznie przyjętym odczycie Dr. Czaplńskiego z N. Sącza, jako gościa, postanowiło Tow. nasze dla zachęty szerszych kół lekarzy osiadłych na prowincyi, ułatwić im przedstawienie swego nieraz bogatego materiału przez zwrot kosztów za transport chorych, a względnie zapewnienie bezpłatnego pomieszczenia w oddziałach szpitalnych lub klinikach uniwersyteckich. Z czynności i postanowień pojedynczych komisyj zdadzą sprawę ich przewodniczący.

II.

Bilans Towarzystwa lekarskiego krakowskiego za rok 1899

przez

podskarbiego Dra Jana Gwiazdomorskiego.

I. Zestawienie przychodu.

	Złr.	ct.
1. Saldo z r. 1897	2481	72
2. Wkładki wstępne	160	—
3. » kwartalne z roku 1897	24	—
4. » » » 1898	291	—
5. » » » 1899	1152	—
6. % złożonych na książeczkach Kasy Oszczę- dności funduszu	123	83
7. Zaległe wkładki kwartalne	372	—
Razem	4604	55

II. Zestawienie rozchodu.

	Złr.	ct.
1. Do kasy wdów i sierot i fund. żelaz. (Lwów)	430	—
2. Prenumerata »Przeglądu lekarskiego«	875	—
3. Komisya sprawozdawcza do Virchova i Hirscha	100	—
4. » przemysłowa	4	70
5. Wydatki sekretarza stałego (druk sprawozd.)	35	10
6. » podskarbiego (druk kwitariusza)	9	60
7. Podatek ekwiwalentowy	6	54
8. Pensya kursora i 3% od zebranych wkładek	106	05
9. Obsługa sali posiedzeń	4	30
10. Wieńce (dwa)	25	—
11. Zaległe wkładki kwartalne	372	—
Razem	1968	29

III. Zestawienie.

	Złr.	ct.
Przychód	4604	55
Rozchód , ...	1968	29
Razem	2636	26

Obrót kasowy.

	Złr.	ct.
Przychód	1750	83
Rozchód	1596	29
Nadwyżka	154	54

V.

Majątek Tow. lek. krak. składał się z początkiem roku z gotówki złożonej na książeczce Kasy Oszczędności w kwocie 118 złr. 95 ct. i listu prem. hipotecznego war-

tości nominalnej 100 złr. Po wylosowaniu tegoż listu złożono osiągniętą gotówkę wraz z narostem i odsetkami na tą samą książeczkę Kasy Oszcz., której wartość wzrosła w ten sposób do kwoty 240 złr. 62 ct.

VI. Fundusz biblioteczny.

Dochody.		Złr.	ct.
Saldo z roku 1898		287	73
Dar (reszta z uczty)		7	—
Narosłe odsetki		9	10 ¹ / ₂
		<u>303</u>	<u>83¹/₂</u>
		Złr.	ct.
Wydatki na bibliotekę		155	66
Saldo na rok 1900		148	17 ¹ / ₂
		<u>303</u>	<u>83¹/₂</u>

Od roku 1900 używać będziemy waluty koronowej.

III.

Sprawozdanie biblioteczne za rok 1899

przez

Doc. Dra Stanisława Ciechanowskiego.

W r. 1899 mieściła się biblioteka nadal, dzięki uprzejmości kol. Prof. Dra Browicza, w Zakładzie anatomii patologicznej przy ul. Grzegórzeckiej.

Przeistoczenie t. zw. funduszu zapasowego na fundusz biblioteczny, uchwalone przez Walne Zgromadzenie z początkiem r. 1899, zapewniło bibliotece na czas jakiś środki na najniezbędniejsze wydatki, jako to: sprawianie szaf na wzrastające ciągle zbiory, oprawę książek i czasopism, oraz uzupełnienie najdogliwszych braków. W tym kierunku skorzystano z funduszu bibliotecznego tylko na uzupełnienie ostatnich roczników trzech najważniejszych tygodników lekarskich niemieckich, mianowicie: »Deutsche medicinische Wochenschrift«, »Berliner klinische Wochenschrift« i »Münchener medicinische Wochenschrift«, zakupując z antykwarni Pietzker'a w Tübingen brakujące tomy i posyty. Wskutek tego rozporządza obecnie biblioteka kompletem tych czasopism z ostatnich lat dziesięciu. Dawniejsze roczniki tych czasopism, jakoteż inne czasopisma również znacznie się uzupełniły, lecz tylko dzięki ofiarności prywatnej członków Towarzystwa. Zresztą użyto funduszy bibliotecznych tylko na sprawienie nowych szaf, oprawę 96 tomów i zakupno 10 pudeł na broszury. O zakupnie jakichkolwiek dzieł lub całkowitych zbiorów czasopism dla Biblioteki myśleć niepodobna, dopóki nie uzyska się stałego rocznego na ten cel dochodu, gdyż pozostająca jeszcze w zapasie reszta funduszu bibliotecznego wystarczy zaledwo przez rok lub dwa na utrzymanie biblioteki w jakim takim porządku zewnętrznym.

Jak dawniej, tak i w roku 1899 zawdzięcza biblioteka wzrost swój głównie hojności koleżeńskiej. Na pierwszym miejscu podziękować winniśmy za stałą życzliwość dla biblioteki Szanownej Redakcyi »Przeglądu lekarskiego«, a przede wszystkim jej kierownikowi, kol. Kwaśnickiemu, — oraz Szanownym Redakcyom »Gazety lekarskiej« i »Medycyny«, które w miarę własnych zapasów przyczyniły się znacznie do uzupełnienia zbiorów bibliotecznych. Świetna Akademia Umiejętności w Krakowie przychylając się do prośby zarządu bibliotecznego uzupełniła znacznym darem wszystkie swe wydawnictwa, znajdujące się w Bibliotece i przyrzekła nadsyłać dalsze ich tomy. Wreszcie wspomnieć należy o uprzejmości wydawców czasopism zagranicznych, którzy za staraniem bibliotekarza a uprzejmem pośrednictwem Redakcyi »Przeglądu lekarskiego« nadesłali zeszyty, brakujące w rocznikach z 1898 r. Na 8 wydawnictw jedno tylko odpowiedzi wcale nie udzieliło.

W imieniu Komitetu Towarzystwa składam następnie jak najgorętsze podziękowanie kol. Ściborowskiemu, który okazując Bibliotece dalszą życzliwą pamięć, wzbogacił ją wspaniałym darem stu kilkudziesięciu tomów bardzo cennych, kompletnych, a dziś przeważnie wyczerpanych wydawnictw, — oraz kolegom Borysiewiczowi (z Brzeżan), Buzdyganowi, prof. Gluzińskiemu, Gwiazdomorskiemu, Hicnerowi (z Jasła), Kaczkowskiemu, Doc. Raczyńskiemu, Renckiemu, Spirze, prof. Wicherkiewiczowi i Rodzinie s. p. prof. Halbana, którzy złożyli Bibliotece dary, dochodzące nieraz do kilkudziesięciu tomów, — a wreszcie tym kolegom, którzy dary wyjednać raczyli.

Wzrastającym zajęciom bibliotecznym coraz trudniej podołać może sam bibliotekarz; tem też szczerzej podziękować należy przede wszystkim kol. Gwiazdomorskiemu, który żmudną pracą dopełnił brakujące części katalogu kartkowego, następnie kol. Glińskiemu i kand. med. p. Zmigrodowi, z których pierwszy pomocą swoją umożliwił ostateczne spisanie broszur rosyjskich z daru s. p. Doc. Danilły, drugi zaś pomagał w ostatecznym dokładnym uporządkowaniu wydawnictw balneologicznych. Dzięki tej pomocy jest obecnie cały księgozbiór dokładnie spisany i ogólny alfabetyczny katalog kartkowy całkowicie uzupełniony. Zadaniem przyszłości jest utworzyć jeszcze katalogi podręczne według działów naukowych. Ponieważ jednak ich zaprowadzenie pomnoży jeszcze i tak już znaczne czynności biblioteczne, przeto konieczną wydaje się zmiana stałego Towarzystwa w tym kierunku, aby zamiast jednego bibliotekarza zajmował się biblioteką komitet, złożony z kilku pracujących, a w zarządzie Towarzystwa oprócz bibliotekarza zasiadał także stały jego zastępca. Podział bowiem dobrowolnej pracy bibliotecznej na kilka rąk jest nadal niezbędny, aż do tego czasu przynajmniej, zanimby Towarzystwo zdobyć się mogło na płatnego, stałego urzędnika bibliotecznego. Do tego zaś ostatecznie kiedyś przyjsć musi (bezeli nie znajdzie się ktoś z kolegów, ktoby cały swój czas bibliotecze mógł poświęcić), zważywszy, że w ciągu ostatniej trzechletniej kadencji biblioteka się podwoiła i zaczyna przynosić rzeczywiście niejaką korzyść pracującym naukowo członkom Towarzystwa.

Stan biblioteki.

A. W inwentarzu dzieł i rozpraw:

Z końcem r. 1898: numerów 2124, dzieł 261 w 412 tomach, rozpraw 1779, publikacyj balneol. 396
Przyrost w r. 1899: » 636, » 90 » 147 » » 546, » » —
Z końcem r. 1899: » 2760, » 351 » 559 » » 2325, » » 396

B. W inwentarzu czasopism:

Z końcem r. 1898: numerów 163, czasopism 109 w 613 tomach, wydawn. peryod. 54 w 203 poszytach
Przyrost w r. 1899:
a) nowych » 4, » 4 » 26 » » — » — »
b) w 53 starych num. inw. —, » — » 156 » » » — » 8 »
Z końcem r. 1899: » 167, » 113 » 795 » » » 54 » 211 »

C. W księdze braków:

Z końcem r. 1898:	numerów 47,	dział 12	tomów; 35	czasopism w 207	tomach
Ubytek w r. 1899:	» 2,	» ---	» 2	» » 28	»
Przyrost w r. 1899:	» 2,	» 3	» 1	» » 14	»
Z końcem r. 1899:	» 47,	» 15	» 34	» » 193	»

Zestawienie za rok 1899:

W ogóle zatem posiadała biblioteka z doliczeniem braków:

Z końcem r. 1898:	numerów 2287,	tomów i poszytów 3622
Z końcem r. 1899:	» 2927,	» » 4494
Przyrost w r. 1899:	» 640,	» » 872

W ciągu roku 1899 korzystało z biblioteki 31 wypożyczających.

Zestawienie za okres trzechletniej kadencji:

Biblioteka posiadała z doliczeniem braków:

Z początkiem r. 1897:	numerów 1404,	tomów i poszyt. 2510
Z końcem r. 1899:	» 2927,	» » 4494
Przyrost w trzechleciu:	» 1523,	» » 1984

W ciągu trzechlecia korzystało z biblioteki 101 wypożyczających.

Rachunki biblioteki za rok 1899.

Dochody	Złr. ct'
1. Z kasy Tow. (fundusz bieżący i bibli.) . . .	148 66
2. Z daru	7 —
<hr/>	
	155 66

Wydatki	Złr. ct.
1. Oprawa 96 tomów i 10 pudeł na broszury .	49 40
2. Dwie szafy biblioteczne	45 —
3. Koszta przenoszenia i przesyłki ofiarowanych dział	15 26
4. Koszta korespondencji	1 74
5. Pieczęć biblioteczna	1 50
6. Antykwarnia Pietzpera za uzupeł. braków .	42 76
<hr/>	
	155 66

Zestawienie rachunkowe za okres trzechletniej kadencji:

Dochody	Złr. ct.
1. Z kasy Towarzystwa	230 71
2. Ze sprzedaży dubletów	57 80
3. Z darów i kar regulaminowych	8 70
<hr/>	
	297 21

Wydatki	Złr. ct.
1. Introligator	131 35
2. Szafy biblioteczne	45 —
3. Koszta związane z дарami dzieł dla biblioteki .	33 06
4. Koszta kancelaryjne	6 06
5. Uzupełnienie braków	81 74
<hr/>	
	297 21

IV.

Skład komisji Redakcyjnej „Przeglądu lekarskiego“.

Przewodniczący komisji i Redaktor główny: Dr. August Kwaśnicki.

W skład komisji wchodził kol.: Kryński, Ponikło, Raczyński, Rosner, jako członkowie, wybrani przez Towarzystwo lekarskie; kol. Browicz i Pareński, jako podskarbi, kol. Sroczyński, jako sekretarz stały Tow. lek. krak. i kol. Bujwid, Ciechanowski, Surzycki, Wicherkiewicz, Zarewicz, jako członkowie dobrani.

Sekretarz komisji: kol. Ciechanowski.

Podskarbi: kol. Raczyński.

V.

**Sprawozdanie z czynności komisji
przemysłowo-lekarskiej Towarzystwa lekarskiego krak.
za rok 1899
przez
sekretarza Dra Michała Śliwińskiego.**

Skład osobisty komisji zmienił się w roku ubiegłym o tyle, że w miejsce Mag. farm. Pana Sobierajskiego, który

ustąpił, został zaproszonym na członka nadzwyczajnego Mag. farm. pan Konstanty Wiszniewski, a na referenta zaś spraw mających związek z chirurgią, która po śmierci ś. p. Prof. Obalińskiego i po wyjeździe na stałe z Krakowa Prof. Rydygiera nie miała reprezentanta w komisji, zaproszony został również na członka nadzwyczajnego Prof. Dr. Bronisław Kader. W ten sposób skompletowana komisja składa się obecnie z 10 członków zwyczajnych, a mianowicie z Prof. Dra Edwarda Korczyńskiego, jako przewodniczącego, Dra Michała Śliwińskiego, jako sekretarza, z Pp. Profesorów Łazarskiego, Ponikły, Bujwida, Jaworskiego i Doktorów Ściborowskiego, Skórczewskiego, Surzyckiego, Kopfa i z 10 członków nadzwyczajnych, a mianowicie Pp. Profesorów: Bandrowskiego, Olszewskiego, Steingraber, Kadera, Docentów: Korczyńskiego, Lembergera, Doktorów: Buszka, Murdzieńskiego i Piątkowskiego i Mag. Farm. Wiszniewskiego.

Stale biuro komisji, jak zawsze prowadzili przewodniczący z sekretarzem załatwiają sprawy bieżące, pośrednicząc pomiędzy publicznością, a komisją przemysłowo-lekarską, a względnie Towarzystwem lekarskim krakowskim. Najważniejszym aktem tegorocznych czynności komisji przemysłowo-lekarskiej było doprowadzenie do skutku ankiety farmaceutycznej, której obrady toczyły się na tle materiału przez sekretarza komisji przygotowanego. W ankiecie tej wzięło udział prawie całe gremium aptekarzy kra-

kowskich i liczni członkowie komisji przem.-lek. Szczegółami obrad ankiety będziemy mogli podzielić się z kolegami w roku przyszłym, gdy się okażą rezultaty praktyczne uchwał powziętych, w tej chwili możemy tylko oznajmić, że myśl zbliżenia się do siebie dwóch zawodów, mianowicie lekarskiego z aptekarskim, bardzo życzliwie, prawie entuzjastycznie przez zebranych na ankiecie przyjęta została, a zadokumentowano ją uchwałą jednogłośnie powziętą, aby prezydent ankiety częściej zechciało spowodowywać takie wspólne dwóch tych zawodów zebrania, które jedynie są zdolne przez obopólną wymianę myśli przyczynić się do podniesienia i moralnego i materialnego tychże zawodów. Co do ankiety balneologicznej, o uchwaleniu zwołania której w przeszłorocznym sprawozdaniu rocznym była wzmianka, to ankieta ta w najkrótszym już czasie się zbierze, jak tylko prace przygotowawcze do tejże ukończone zostaną. W tej chwili możemy tylko kolegom oznajmić, że do ankiety tej zaproszeni zostaną również wybitniejsi balneolodzy warszawscy.

Wierna celowi założenia, starała się i w ubiegłym roku komisja przemysłowo-lekarska wypełniać w miarę możliwości swe zadanie wynajdując nowe przetwory, dotychczas w kraju niewyrabiane, zachęcając producentów do produkcji fabrycznej takich i zajmując się ocenianiem, o ile te wyroby zasługują na poparcie i rozpowszechnienie i zastąpić mogą produkty zagraniczne.

Dwa przetwory, a mianowicie: alkohol wyrobu P. Perlberga w Klasny pod Wieliczką i perełki z kozłkanu kreozotu i z kozłkanu guajakolu wyrobu P. Zahradnika w Złoczowie, zostaną wkrótce przedstawione Szanownemu Towarzystwu lekarskiemu krakowskiemu do polecenia.

Komisja przemysłowo-lekarska wykonywała kontrolę nad przeważną częścią przetworów już poprzednio ocenionych i Towarzystwu lekarskiemu do polecenia przedstawionych. Co do mleczarni w Śledziejowicach, poleconej przez Towarzystwo lekarskie krakowskie, to wobec społecznych wymogów o zapobieganiu gruźlicy dano Zarządowi mleczarni wskazówkę, by oprócz świadectw lekarskich o stanie zdrowia służby stajennej i świadectw weterynarskich w stanie zdrowia krów, dotychczas przedkładanych, postarał się także o rozpoznawcze szczepienie krów tuberkuliną, w celu stanowczego stwierdzenia nawet utajnych postaci gruźlicy.

Obecnie zajmuje się komisja zachęceniem do wyrobu, a względnie ocenieniem już nadesłanych przetworów: wina borówkowego, miódów pitnych, porterów, konserw jarzynowych, przetworów mentolowych, formaliny, byroliny, wyrobów konglutynowych, ichtyolu, wasogenu, mydeł glicerynowych, wag do ważenia chorych i t. p.

Oprócz zainicyonowanej przez komisję przemysłowo-lekarską ankiety balneologicznej, o której na początku wspomniano, zajmowała się komisja sprawami zdrojowisk krajowych w ogólności, a specjalnie w roku ubiegłym Krościenkiem, Swoszowicami i Szczawnicą, jak niemniej dwoma nowymi zdrojami, a mianowicie źródłiskiem wody siarczanej w Podgórzu i źródłami wody słońco-jodowej w Woli Dębinskiej, spełniając w ten sposób przejęte na siebie obowiązki byłej komisji balneologicznej Towarzystwa lekarskiego krakowskiego.

Również w myśl praw i obowiązków byłej komisji balneologicznej, jako spadkobierczyni jej pracy, zwróciła się komisja przemysłowo-lekarska do wydziału gospodarczego IX Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich z radą, aby tenże organizując po Zjeździe wycieczkę do Zdrojowisk krajowych, zorganizował ją nie tylko pod względem towarzyskim ale także w ten sposób, iżby biorący w wycieczce tej udział naukowo skorzystali, a równocześnie aby na ich tam pobycie skorzystały i zdrojowiska nasze. Pokazanie uczestnikom wycieczki samych tylko dodatnich stron zdrojowisk, co się zwykle w takich przypadkach praktykowało zwykło, ma tylko problematyczne za skutek dla jednych i drugich korzyści, gdy pouczenie zwiedzających o brakach i niedostatkach zdro-

jowisk naszych z pewnością dodatnie rezultaty wydać może, choćby tylko w ten sposób, że dobre rady od świeżo patrzających uzyskując, tem samem radzących sobie zjednywają, gdy im folgując do tychże się stosują. Dlatego zaproponowała komisja przemysłowo-lekarska aby dla każdego poszczególnego zdrojowiska wybrany został z lekarzy w tem zdrojowisku praktykujący referent, który będzie miał obowiązek w krótkim wykładzie przedstawić członkom wycieczki, wszystko co się tylko zdrojowiska danego tyczy, a zarazem służyć im objaśnieniami pod każdym względem. Komisja przemysłowo-lekarska jest przekonana, że w ten sposób wywołaną dyskusją przyczynić się musi pod bardzo wieloma względami do poprawy w urządzeniach zdrojowisk krajowych, a zebrana choćby w krótkim streszczeniu przez tych referentów może stanowić bardzo cenny materiał do obrad jakiejś przyszłej ankiety, bez której zaś stanowczo się nie obejdzie, bo samopomoc i samoobrona wobec widocznego upadku zdrojowisk krajowych, jako sprawa ważywiolowa zorganizować się musi.

VI.

Sprawozdanie komisji roczników Virchova za rok 1899

przez

Prof. Dra Leona Wachholza.

Podpisany, wybrany przewodniczącym tejże komisji w marcu r. 1899 po zrzeczeniu się Prof. Dra Trzebickiego zniósł się przedewszystkiem z redaktorem roczników Prof. Posnerem w Berlinie, czy wobec spóźnionej pory może liczyć na przyjęcie mających się przesłać referatów.

Uzyskawszy odpowiedź, że referaty mogą być przyjęte najdalej do końca marca musiał się ograniczyć z powodu zaledwie dwutygodniowego terminu do przygotowania referatów wyłącznie tylko z najcelniejszych prac i to z dzienników, które za wyjątkiem Przeglądu lekarskiego otrzymał od Prof. Dra Trzebickiego mianowicie z »Gazety lekarskiej«, »Medycyny«, »Nowin lekarskich«, »Krytyki«, »Przeglądu dentystrycznego«, »Pamiętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego«, z tych niektórych niekompletnych. Referatów zrobiono ogółem 50, przyczem grono referentów w liczbie czterech było dlatego tak szczupłym, gdyż krótkość pozostającego czasu niedozwolila już na dokładne zorganizowanie komisji.

Od ustępującego przewodniczącego Prof. Dra Trzebickiego otrzymał niżej podpisany, oprócz wyżej wymienionych dzienników nie całkiem kompletnych z r. 1898, ponadto sześć roczników Virchova, mianowicie za rok 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897. Z tych 4, pierwsze oprawne w półpłótno, dwa końcowe w półskórę. Do roczników tych przybywa rocznik obecny za rok 1898 oprawny w półskórę (Vide rachunki). Ponadto otrzymał podpisany od Prof. Dra Trzebickiego 500 arkuszy druków na pisanie referatów.

Sprawozdanie rachunkowe:

	Złr. ct
Dochód: Wyplacono z kasy Towarzystwa	100 00
	<hr/> 100 00
Rozchód: 1. Portorya	— 98
2. Druki blankietów	10 25
3. Prof. Trzebickiemu za 500 takichże blankietów zwrot	5 30

4. Księgarni Krzyżanowskiego tytułem prenumeraty rocznika Virchova za rok 1898 »Nowin lekarskich« i »Kroniki lekarskiej za rok 1899	38 76
5. Opłata pocztowa przy odbiorze »Gaz. lek.« i »Medycyny« w ciągu r. 1899.	2 08
6. Oprawa rocznika Virchova za r. 1898 w półskórek	2 —
7. Honorarya za referaty	15 —
8. Przepisywanie referatów	7 —
Razem	<u>81 37</u>

Zestawienie:

	Złr. ct.
Dochód w r. 1899	100 —
Rozchód w r. 1899	<u>81 37</u>
Zostaje na rok 1900	18 63

W r. 1899 przesyłały następujące redakcyje bezpłatnie swoje czasopisma:

1. »Gazeta lekarska«, 2. »Medycyna«, 3. »Pamiętnik Tow. lek. warszawskiego«, 4. »Przegląd dentystyczny«, 5. »Postęp okulistyczny«, 6. »Krytyka lekarska«. 7. »Zdrowie« tylko w pierwszym kwartale. Redakcyom tym składa komisya gorące podziękowanie.

Prof. Dr. Leon Wachholz.

VII.

Sprawozdanie komisji słownikowej

przez

Prof. Dra Tad. Browicza.

Przewodniczący: prof. Dr Browicz, członkowie: Domański, Ciechanowski, Kryński.

Komisya schodziła się, jak w ubiegłym roku, dwa razy na tydzień.

W ciągu lat dwóch, odkąd zmieniona komisya słownikowa jest czynna, opracowała ona materyał, dostarczony przez Tow. lek. warszawskie i przez wydział lek. Tow. przyjaciół nak w Poznaniu, jakoteż opracowała litery do M. W okresie dwóch lat, odkąd się rozpoczęło właściwe opracowywanie materyału dostarczonego przez dawną komisję pod przewodnictwem prof. Domańskiego czynną, opracowała więc dzisiejsza komisya znaczną część słownika. Praca nad słownikiem wogóle jest żmudna, wymaga czasu, a członkowie komisji wobec licznych zajęć i pracy zawodowej mogą tej pracy w komisji poświęcić tylko małą stosunkowo część wolnego czasu, dlatego też praca nad słownikiem nie może postępować tak szybko, jakby sobie członkowie komisji i ogół lekarzy życzyli. Wyjaśnienie niniejsze uważa przewodniczący komisji za konieczne podać do wiadomości ogółu lekarskiego wobec głosów zniecierpliwienia, jakie słyszeć się dają.

VIII.

Skład Towarzystwa lekarskiego krakowskiego

w dniu 31 grudnia 1899 r.

Prezes:	Prof. Dr Pieniążek Przemysław
Wiceprezes:	Prof. Dr Żuławski Karol
Sekretarz stały:	Doc. Dr Sroczyński Franciszek.
Podskarbi:	Dr Gwiazdomorski Jan.
Bibliotekarz:	Prof. Dr Ciechanowski Stanisław.
Sekretarz doroczny:	Dr Lewkowicz Ksawery.

Spis członków Towarzystwa lekarskiego krakowskiego

w roku 1899.

a) Członkowie honorowi:

Prof. Dr Baranowski Ignacy w Warszawie.	Prof. Dr Jakubowski Maciej w Krakowie.
Prof. Dr Brodowski Włodzimierz w Warszawie.	Dr Kwaśnicki August w Krakowie.
Prof. Dr Domański Stanisław w Krakowie.	Prof. Dr Laskowski Zygmunt w Genewie.
Prof. Dr Eiselt Bogumił w Pradze.	Protomedyk Dr Merunowicz we Lwowie.
Prof. Dr Gałęzowski Ksawery w Paryżu	Prof. Dr Mierzejewski Jan Lucyan w Petersburgu.
Prof. Dr Horbaczewski Jan w Pradze.	Prof. Dr Nencki Marcei w Petersburgu.
Prof. Dr Hoyer Ludwik w Warszawie.	Prof. Dr Wicherkiewicz Bolesław w Krakowie.

b) Członkowie czynni:

Dr Aronsohn Samuel.	Dr Boczar Stanisław.	Dr Berggrün Alfred.
Doc. Dr Baurowicz Aleksander.	Dr Borzęcki Eugeniusz.	Prof. Dr Browicz Tadeusz.
Dr Bielański Gustaw.	Dr Bochenek Adam.	Prof. Dr Bujwid Odo.
Dr Bier Leon.	Doc. Dr Bossowski Aleksander.	Dr Buszek Jan.
Dr Blatteis Jakób.	Doc Braun Stanisław.	Dr Buzdygan Mikołaj.

Dr Cercha Maksymilian
Doc. Dr Ciechanowski Stanisław
Dr Cholewicz Franciszek.
Prof. Dr Cybulski Napoleon
Dr Droba Stanisław.
Dr Dura Józef.
Dr Eichhorn Ferdynand.
Dr Filimowski Antoni.
Dr Filipkiewicz Stefan.
Dr Fürbeck Leon.
Dr Gawlik Jan.
Dr Gertler Norbert.
Dr Gorski Ksawery.
Dr Gliński Kazimierz.
Dr Grażyński Edward.
Dr Gwiazdomorski Jan.
Prof. Dr Hoyer Henryk.
Dr Hirsch Herman.
Dr Jarosz Władysław.
Prof. Dr Jaworski Walery.
Prof. Dr Jordan Henryk.
Dr Junger Jakób.
Dr Jurowicz Izidor.
Dr Kaufmann Michał.
Dr Kędzior Wawrzyniec
Prof. Dr Kader Bronisław.
Dr Kirschner Aron.
Weterynarz Klich Karol.
Dr Kohn Maksymilian.
Dr Komorowski Bolesław.
Dr Kopf Leon.
Prof. Dr Korczyński Edward.
Doc. Dr Korczyński Ludomił
Prof. Dr Kostanecki Kazimierz.
Dr Koy Stanisław.
Dr Kramarzyński Karol.
Dr Krokiewicz Antoni.
Doc. Dr Kryński Leon.

Dr Krzyształowicz⁴ Franciszek.
Dr Kwiatkowski Stanisław.
Dr Landau Jan.
Dr Landau Rafał.
Dr Langie Adam.
Dr Latkowski Józef.
Dr Lewkowicz Ksawery.
Dr Lustgarten Ludwik.
Dr Lustig Samuel.
Prof. Dr Łazarski Józef.
Doc. Dr Łepkowski Winceniy.
Dr Majewicz Edmund.
Dr Maleszewski Władysław.
Dr Majewski Kazimierz.
Dr Malinowski Gustaw.
Dr Marcisiewicz Feliks
Dr Mączka Tomasz.
Dr Mendelsburg Henryk.
Dr Murdzieński Franciszek.
Dr Nartowski Mieczysław.
Doc. Dr Nowak Julian.
Prof. Dr Pareński Stanisław.
Dr Piątkowski Maryan.
Prof. Dr Pieniążek Przemysław.
Dr Pluciński Michał.
Prof. Dr Ponikło Stanisław.
Dr Poźniak Stanisław.
Doc. Dr Raczyński Jan.
Prof. Dr Reiss Władysław.
Dr Rosenblatt Emanuel.
Dr Różecki Józef.
Prof. Dr Rosner Aleksander.
Doc. Dr Rutkowski Maksymilian.
Dr Satkowski Zygmunt.
Dr Seifman Fryderyk.
Dr Szuman Franciszek.
Dr Szwartz Albin.

Dr Schaitter Ignacy.
Dr Schneider Ludwik.
Dr Schöngut Stefan.
Dr Ściborowski Władysław.
Doc. Dr Sękowski Michał.
Dr Siedlecki Jan.
Dr Silberstein Adolf.
Dr Skobel Stanisław.
Dr Skrzyński Stefan.
Dr Skórczewski Bolesław.
Dr Śliwiński Michał.
Dr Słapa Wilhelm.
Dr Sokołowski Henryk.
Dr Sołtyś Mieczysław.
Dr Spira Rafał.
Doc. Dr Sroczyński Franciszek.
Dr Sternbach Dawid.
Dr Stepiński Bogumił.
Dr Stahr Eliasz.
Dr Surzycki Józef.
Dr Świątek Wincenty.
Doc. Dr Świtalski Ludwik.
Dr Szweczyk Józef.
Dr Szymkiewicz Kazimierz.
Prof. Dr Trzebicki Rudolf.
Dr Torczyński Teofil.
Dr Unsinn Henryk.
Dr Urbanik Ryszard.
Prof. Dr Wachholz Leon.
Dr Wachtel Zygmunt.
Dr Wilkosz Aleksander.
Dr Zanietowski Józef (sen.).
Dr Zanietowski Józef (jun.).
Prof. Dr Zarewicz Aleksander.
Dr Zoll Józef.
Prof. Dr Żuławski Karol
Dr Żydłowicz Władysław.

c) Członkowie korespondencji.

Prof. Dr Adamkiewicz Albert we Wiedniu.
Dr Bielański Józef we Wilnie.
Dr Borucki Wincenty w Chełmnie Lub.
Dr Brühl Edward w Gleichenbergu.
Dr Butrym w Chełmnie Lub.
Dr Chrzanowski Władysław w Król. Pol.
Dr Dobrski Konrad w Warszawie.
Dr Dobrzycki Henryk w Warszawie.
Dr Florkiewicz Władysław w Warszawie.
Dr Gajkiewicz Władysław w Warszawie.
Dr Głogowski Feliks w Lublinie.
Dr Gumpłowicz Maks w Indyach.
Dr Hassewicz Stanisław w Warszawie.
Dr Heryng Teodor w Warszawie.
Dr Janiszewski w Lublinie.
Prof. Dr Jurasz Antoni w Heidelbergu.
Dr Kadler Józef w Warszawie.
Dr Kaufmann Michał w Maryenbadzie.
Prof. Dr Klecki Karol.
Dr Kluczenko Bazyli w Bukowinie.
Dr Koller Bolesław w Król. Pol.
Dr Knapczyk Józef w Boguminie.
Dr Krajewski Feliks w Hrubieszowie.
Dr Krasuski w Nowomińsku.
Dr Malcz Władysław w Warszawie.
Dr Michalski w Tomaszowie lubelskim.
Dr Mikucki Xawery na Ukrainie.

Prof. Dr Mikulicz Jan w Wrocławiu.
Dr Misiewicz Michał w Król. Pol.
Dr Munkiewicz Antoni w Radomiu
Dr Narkiewicz Jodko na Litwie.
Dr Natanson Ludwik w Warszawie.
Dr Otto Henryk w Ołomuńcu.
Dr Papiewski Władysław w Radomiu.
Dr Pawiński Józef w Warszawie.
Prof. Dr Płaskowski Romuald w Warszawie.
Dr Portner Szymon w Warszawie.
Dr Roth Władysław w Staszowie.
Dr Rothe Adolf w Warszawie.
Dr Rutowski Klemens w Łącku.
Dr Sędziak Jan w Warszawie.
Dr Serafiński w Lublinie.
Dr Sieminowicz Włodzimierz w Chicago.
Dr Skibniewski Bogumił na Podolu Ros.
Dr Smiechowski Antoni w Warszawie.
Dr Smorągiewicz Kazimierz w Podgórzu.
Dr Sondermayer w Serbii.
Dr Sokołowski Alfred w Warszawie.
Dr Sterling Seweryn z Łodzi.
Dr Szadek Karol w Kijowie.
Dr Stiche Czesław w Warszawie.
Dr Tonner Wilhelm w Bośni.
Dr Ulanowski Józef w Lublinie.
Dr Zawadzki Józef w Warszawie.

